

Prikaz

Gerd Langguth: *Angela Merkel*

Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006., 316 str.

Gospođa željezno srce, ikona prosvjetljenja, trkačica na duge staze, žena s maskom, matematičarka moći, nova Margaret Thatcher, europska željezna lady – samo neke su od sintagma pripisanih karakteru i političkom identitetu Angele Merkel, prve žene koja obnaša dužnost kancelarke Savezne Republike Njemačke.

Od političke anonimnosti do Olimpa njemačke i europske politike napredovala je rapidno (naime godinu dana nakon prvog političkog angažmana postala je zastupnica u saveznom parlamentu i savezna ministrica), ostavljajući iza sebe eminentne ličnosti poput kancelara Helmuta Kohla, predsjednika CDU-a (Kršćansko-demokratske unije) Wolfganga Schäublea, te tadašnjeg lidera oporbe i CSU-a (Kršćansko-socijalne unije) Edmunda Stoibera.

Istaknuti njemački politolog, Gerd Langguth, vodi nas kroz privatno-politički labirint života i opusa nove primjerke oslanjajući se u svojem istraživanju najvećim dijelom na razgovore vođene s osobama koje su s bilo kojeg aspekta tangirale njen život (školskim savjetnicima, gradonačelnicima, kolegama sa studija, sveučilišnim profesorima, političarima, stranačkim prijateljima i "prijateljima"), dajući radu posebnu notu vjerodostojnosti kvantitetom ispitanih svjedoka, te kronološko-faktičkim obuhvatom povijesno-političkih zbivanja koja su obilježila Njemačku u posljednjih 50-ak godina.

Kroz osam tematski i strogo kronološki odvojenih poglavlja čitatelj upoznaje Angelu Doroteu Kasner privatno (evocirajući neke još uvijek žive uspomene iz vremena "željezne zavjese") kao dijete svećenika koji je pripadao onom krilu Evangeličke crkve koji je prihvaćao državnost DDR-a – a čije ljevičarske stavove nije dijelila, kao školarku koja se već tada isticala željom i instinktom za uspjehom i vodstvom, kao studenticu Sveučilišta u Leipzigu na kojem je stekla titulu doktora fizike, te karakterno kroz ostale putove i stranputice svakodnevnog života koji je, isprepleten uspjesima, sumnjama, promašajima, ambicijama i životnim radostima, ostao u svojoj biti ipak skriven od pogleda javnosti, pomalo nedorečen.

U političkoj sferi bdijemo nad "samrtnom posteljom" DDR-a, svjedočimo padu Berlinskog zida koji je označio kraj hladnoratovske konfrontacije te podjele kontinenta na liberalnu demokraciju oslonjenu na tržišno gospodarstvo na zapadu i totalitarni komunizam s planskom privredom na istoku. Istovremeno Angela Merkel započinje svoj politički angažman uključivši se u rastući Demokratski pokret te na posljednjim izborima u istoj Njemačkoj postaje glasnogovornicom vlade. Nakon ujedinjenja izabrana je za zastupnicu u Bundestag čime je započela nisku funkcija koje su

godinama postajale sve izazovnije i više na političkoj ljestvici: ministrica za žene i mladež, ministrica okoliša, zaštite prirode i sigurnosti nuklearnih reaktora, glavna tajnica CDU, prva žena na mjestu predsjednice neke pučke stranke, te naposljetku kancelarka.

Zahtjevnijoj publici ponuđeno je da zaviri ispod površine kroz pregled burnih zbivanja unutar CDU-a počevši od 1999. godine i krize koja je nastala zbog skandala oko nezakonitih donacija uplaćenih na račun stranke rezultirajući uskoro diskreditacijom Kohla te odstupanjem tadašnjeg predsjednika Wolfganga Schäublea., preko borbe za kandidaturu za kancelara iz redova oporbe između Merkel i Stoibera, te konačno stvaranje velike koalicije CDU-a, CSU-a i SPD-a, koja je za kancelarku iznjedrila Angelu Merkel.

Rezimirajući i analitički propitkujući činjenice predstavljene u knjizi autor u zadnjem poglavlju nastoji kapitalizirati minuli istraživački rad ocrtavajući osobu Angele Merkel kroz deset postavljenih teza od kojih ključnim držim: Angela Merkel posjeduje bezuvjetnu želju za vlašću, život Angele Merkel obilježen je njezinim odnosom prema ocu, prvenstveno političkom emancipacijom, kao istočnonjemačka građanka rano je naučila dijeliti privatni od poslovnog svijeta, skeptično se odnosi prema svemu što siči uniformiranju društva, kao nitko prije nje Angela utjelovljuje njemačku povijest, te zaključno – Angela Merkel postaje prva žena kancelar koja u borbi za vlast rapolaze sasvim posebnim oružjem.

Bez obzira na osporavanja koja uvijek prate velike povijesne ličnosti – u slučaju njemačke kancelarke u obliku tvrdnje kako je u političkoj sferi ujedinjene Njemačke trebala upravo osoba iz istočne Njemačke kako bi se naglasili integracijski procesi – a što je pomoglo njenom usponu, treba naglasiti kako je Angela Merkel kao političarka "preživjela" burna razdoblja u kojima je trebalo imati dozu političke inteligencije i drskosti. Dodatnu potvrdu njene vizije nalazimo u rezultatima ankete provedene nakon prvih 100 dana na mjestu kancelarke koja je pokazala kako Merkel uživa najveću potporu javnosti otkada se, od 1949. godine spomenuta anketa provodi.

Biografija Angele Merkel zadovoljit će interese šire publike, s aspekta praćenja blistave političke karijere, unutarnjepolitičke scene Njemačke, ali i šireg aspekta kreiranja budućnosti Europske unije. Upravo zbog uloge koju je njemačka kancelarka odigrala u procesu rješavanja krize koja je nastala nakon neprihvatanja Ustava u Francuskoj i Nizozemskoj, usmjeravajući europske čelnike na put kompromisa oživotvorenog kroz potpisivanje reformskog ugovora koji jamči daljnje širenje i institucionalnu reformu Unije, a zbog koje joj često pridaju epitet "europske željezne lady", knjigu preporučam i neprofiliranim čitateljima ali prvenstveno svima onima koji se bave nekim aspektom međunarodnih odnosa, ili pak plivaju u turbulentnim političkim vodama.